

John Verdon

Laat de duivel rusten

Proloog

Ze moest worden tegengehouden.

Hints hadden niet geholpen. Subtiele aanwijzingen waren genegeerd. Het was tijd voor hardere maatregelen; indrukwekkend en onmiskenbaar, voorzien van duidelijke tekst en uitleg.

De boodschap moest bovenal duidelijk zijn. Er was geen plaats voor twijfel, geen ruimte voor vragen. De politie, de media en die naïeve kleine bemoeial zelf moesten zijn boodschap begrijpen, beseffen hoe belangrijk die was.

Hij keek bedachtzaam naar het gele notitieblok dat voor hem lag en begon te schrijven.

Je moet dat onzalige plan van je meteen staken. Je voorstel is onduidbaar. Het verheerlijkt de grootste vernietigers op aarde. Mijn streven naar gerechtigheid wordt belachelijk gemaakt nu de criminelen die ik heb geëxecuteerd worden geprezen. Er ontstaat onterechte sympathie voor het tuig van de richel. Dat mag niet gebeuren. Dat zal ik niet toestaan. Ik heb tien jaar lang vredig geslapen door alles wat ik heb bereikt, vanwege de boodschap die ik de wereld heb gezonden en de gerechtigheid die dankzij mij is geschied. Wie me dwingt de wapens opnieuw op te nemen, zal een vreselijke prijs moeten betalen.

Hij las door wat hij had geschreven en schudde langzaam zijn hoofd. De toon beviel hem niet. Hij scheurde het vel uit het notitieblok en schoof het in de gleuf van de papiervernietiger naast zijn stoel. Hij begon opnieuw op een blanco vel.

Stop met wat je aan het doen bent. Stop en laat het met rust. Anders zal er opnieuw bloed vloeien, en nog meer bloed. Wees gewaarschuwd. Verstoor mijn rust niet.

Dat was beter. Maar nog niet goed genoeg.

Hij moest er nog aan schaven. Het verder verfijnen. Zonder ruimte voor twijfel. Het moest perfect zijn.

En er was zo weinig tijd.

Lente

De tuindeuren stonden open.

Vanaf zijn plekje bij de ontbijttafel kon Dave Gurney zien dat de laatste resten winterse sneeuw zich als aarzelende gletsjers van de open weide hadden teruggetrokken in de verder gelegen, beschaduwde delen van de omliggende bossen.

De geur van de pas blootgelegde aarde, vermengd met die van het ongemeaaide gras van de vorige zomer, zweefde de grote boerenkeuken binnen. Ooit hadden die geuren hem betoverd. Nu nam hij ze amper waar.

‘Ga er toch eens uit,’ zei Madeleine, die bij de gootsteen in het aanrecht stond en haar mueslikom schoonspoelde. ‘Het zonnetje schijnt. Het is heerlijk buiten.’

‘Ja, ik zie het,’ zei hij, zonder zich te verroeren.

‘Waarom ga je niet met je koffie in een van de Adirondack-stoelen zitten?’ zei ze. Ze zette de kom in het afdruiprek op het aanrecht. ‘Je kunt wel wat zon gebruiken.’

‘Hmm.’ Hij knikte nietszeggend en nam nog een slok uit de mok in zijn hand. ‘Is dit dezelfde koffie die we altijd hebben?’

‘Wat is er mis mee?’

‘Ik zei niet dat er iets mis mee is.’

‘Ja, het is dezelfde koffie.’

Hij slaakte een zucht. ‘Volgens mij word ik verkouden. De laatste paar dagen proef ik bijna niets meer.’

Ze legde haar handen op de rand van het aanrecht en keek hem aan. ‘Je moet eens wat vaker naar buiten. Je moet eens wat dóén.’

‘Ja, vast.’

‘Ik meen het. Je kunt niet de hele dag binnen blijven zitten en naar de muren staren. Daar word je ziek van. Dat b́en je misschien al. Geen wonder dat je bijna niets proeft. Heb je Connie Clarke al teruggebeeld?’

‘Dat moet ik nog doen.’

‘Wanneer?’

‘Wanneer mijn hoofd ernaar staat.’

Hij had niet het idee dat zijn hoofd er binnen afzienbare tijd naar zou staan. Zo was het de laatste tijd nu eenmaal. Zo ging het al een half jaar. Het

leek wel alsof hij zich, sinds hij bij de ontknoping van de bizarre moord op Jillian Perry zwaargewond was geraakt, afzijdig had gehouden van alles wat aan een normaal leven deed denken: dagelijkse bezigheden, plannen, mensen, telefoongesprekken, om het even wat voor verplichtingen. Hij had het punt bereikt waarop hij het meeste kon genieten van een leeg kalenderblad voor de volgende maand, zonder afspraken, zonder beloften. Hij was afzijdigheid als vrijheid gaan beschouwen.

Tegelijkertijd was hij realistisch genoeg om te weten dat wat hem overkwam niet gezond was en dat zijn vrijheid hem geen rust bood. Hij voelde vooral afkeer, geen kalmte.

Tot op zekere hoogte begreep hij de vreemde wanorde die de fundamenteën onder zijn leven weg knaagde en hem steeds eenzamer maakte. Hij dacht in elk geval de mogelijke oorzaken te kunnen opsommen. Hoog op de lijst stond zijn tinnitus. Nadat er in een kleine kamer van korte afstand drie kogels op hem waren afgevuurd, had hij twee weken in coma gelegen, en sinds hij daaruit was ontwaakt, had hij last van oorsuizen.

Dit aanhoudende geluid in zijn oren (de KNO-arts had uitgelegd dat het helemaal geen 'geluid' was, maar eerder een neurale afwijking die zijn brein als geluid opvatte) was moeilijk te beschrijven. De toon was hoog, het volume laag, met het timbre van een zachte, muzikale sisklank. Vaak werden popmuzikanten en oorlogsveteranen getroffen door de aandoening, waarvan de lichamelijke oorzaak onduidelijk was, en op een paar gevallen van wonderbaarlijk herstel na was tinnitus in principe ongeneeslijk. 'Eerlijk gezegd, meneer Gurney,' had de dokter geconcludeerd, 'mag u, als we het letsel, de coma en alles wat u verder hebt meegemaakt in ogenschouw nemen, nog van geluk spreken dat u er met een zwak gepiep in uw oren van afkomt.'

Het was een conclusie waar Dave niets tegen in kon brengen, maar die hem desondanks niet had doen wennen aan het zachte gefluit dat hij vooral hoorde wanneer het stil was om hem heen. Het was met name 's nachts een probleem. Wat overdag nog leek op het onschuldige geluid van een fluitketel een paar kamers verder, kreeg in het donker een sinistere bijklank die hem als koud metaal omsloot.

En dan waren er de dromen, claustrofobische dromen die herinneringen opriepen aan zijn verblijf in het ziekenhuis, aan het knellende gips waardoor hij zijn arm niet kon bewegen, aan het moeizame ademhalen. Dromen die hem na het wakker worden nog minutenlang een paniekgevoel bezorgden.

Nog steeds had hij een gevoelloze plek op zijn rechteronderarm, dicht bij de plek waar de eerste kogel zijn polsgewricht had verbrijzeld. Hij voelde regelmatig aan het plekje, soms elk uur, in de hoop dat het gevoel erin zou terugkeren, of, op somberder dagen, uit angst dat de gevoelloosheid zich

zou uitbreiden. Af en toe werd hij overvallen door heftige steken in zijn zij, die door de tweede kogel was geraakt. Daarnaast had hij soms last van getintel, als een jeuk waarbij krabben niet hielp, midden in zijn haargrens, waar de derde kogel zijn schedel had geraakt.

Het meest verontrustende gevolg van zijn verwondingen was misschien wel de voortdurende behoefte gewapend te zijn. Tijdens zijn werk had hij een wapen gedragen omdat het moest, maar in tegenstelling tot de meeste politiemensen moest hij niet veel van vuurwapens hebben. En toen hij na vijfentwintig jaar dienst het korps had verlaten, had hij niet alleen zijn goudkleurige politiepenning achtergelaten, maar ook de noodzaak om een wapen te dragen.

Totdat hij was neergeschoten.

Wanneer hij zich nu 's ochtends aankleedde, was steevast het laatste wat hij deed een kleine enkelholster met een .32 Beretta omdoen. Hij gruwde van het idee dat hij dit nodig vond, dat hij zo was veranderd dat hij dit rodding nu altijd bij zich wilde dragen. Hij had gehoopt dat die behoefte langzaam zou verdwijnen, maar tot nu toe was dat niet gebeurd.

Bovendien had hij het idee dat Madeleine hem de afgelopen weken met een nieuw soort bezorgdheid had gadeslagen. Het waren niet de vluchtige blikken van pijn en paniek die hij in het ziekenhuis had gezien, en het was ook niet de afwisseling van hoop en bezorgdheid die hem tijdens zijn vroege herstel had vergezeld. Dit was stiller en zat dieper, een deels verborgen, aanhoudend afgrijzen, alsof ze getuige was van iets verschrikkelijks.

Hij stond nog steeds bij de ontbijttafel en dronk zijn koffie in twee grote slokken op. Daarna liep hij met zijn mok naar de gootsteen en hield die onder de warme kraan. Hij hoorde dat Madeleine aan de andere kant van de gang in de bijkeuken de kattenbak leegschepde. De kat was onlangs door Madeleine aan het huishouden toegevoegd. Gurney vroeg zich af waarom. Moest het dier hem opvrolijken? Moest het hem bij een ander leven dan het zijne betrekken? Als dat de bedoeling was, dan werkte het niet. Hij had even weinig belangstelling voor de kat als voor andere zaken.

'Ik ga even douchen,' kondigde hij aan.

Hij hoorde Madeleine vanuit de bijkeuken iets zeggen wat als 'Goed, hoor' klonk. Hoewel hij niet zeker wist of ze dat ook echt had gezegd, vond hij het niet nodig het haar te vragen. Hij liep de badkamer in en draaide de warme kraan open.

Een lange hete douche – de krachtige straal geselde minutenlang zijn rug van zijn nek tot onder aan zijn ruggengraat, ontspande zijn spieren, opende zijn haarvaten en maakte zijn hoofd en voorhoofdsholten vrij – gaf hem een gevoel van welbehagen dat heerlijk en vluchtig tegelijk was.

Tegen de tijd dat hij zich had aangekleed en weer bij de tuindeuren stond, stak een knagende onrust de kop op. Madeleine was inmiddels buiten op het hardstenen terras bezig. Achter het terras lag het hoekje van de weide dat dankzij twee jaar regelmatig maaien op een gazon was gaan lijken. Gekleed in een grove werkjasje, een oranje joggingbroek en groene rubberlaarzen maakte ze een duidelijke grens langs de rand van de flagstones door om de vijftien centimeter vol enthousiasme een spade in de grond te steken en de opdringerige wortels van de wilde grassen uit te graven. Ze keek hem aan met een blik die aanvankelijk een uitnodiging leek om mee te doen, maar al snel veranderde in teleurstelling omdat hij geen aanstalten maakte.

Geërgerd wendde hij opzettelijk zijn blik af. Hij keek langs de heuvel naar beneden, naar zijn groene tractor die naast de schuur stond.

Ze volgde zijn blik. 'Ik vroeg me af of je met de tractor de voren kunt effenen.'

'De voren?'

'Op het stukje grond waar we de auto's parkeren.'

'Eh, ja...' zei hij aarzelend, 'dat kan denk ik wel.'

'Het hoeft niet nu meteen, hoor.'

'Hmm.' Elk spoor van de berusting die hij na het douchen had gevoeld verdween zodra zijn gedachten afdwaalden naar het eigenaardige probleem met de tractor dat hij een maand geleden had ontdekt en grotendeels had weten te negeren, behalve op die paranoïde momenten dat het hem tot waanzin dreef.

Madeleine leek hem gade te slaan. Ze glimlachte, legde haar spade neer en liep om het huis heen naar de zijdeur, blijkbaar om haar laarzen uit te doen voordat ze de keuken in liep.

Hij haalde diep adem, staarde naar de tractor en brak zich voor de twintigste keer het hoofd over de rem die op mysterieuze wijze geblokkeerd was geraakt. Alsof de duivel ermee speelde, gleed op hetzelfde moment een donkere wolk langzaam voor de zon. Het leek of de lente was gekomen en meteen weer was verdwenen.

Een grote gunst aan Connie Clarke

Het huis van de Gurneys lag op een heuvelrug, aan het einde van een landweggetje in de buurt van het dorpje Walnut Crossing in de Catskills. De oude boerderij stond op de zacht glooiende zuidzijde en werd door een woekerende weide gescheiden van een grote rode schuur en een diepe vijver omringd door wilgen en kattenstaarten. Erachter lag een bos met beuken, esdoorns en vogelkers. Aan de noordkant rees een tweede weide langs de heuvelrug op naar een naaldwoud en een rij voormalige steengroeves die uitzicht boden over het volgende dal.

Het weer was plotseling omgeslagen, wat in de Catskill Mountains veel vaker gebeurde dan in New York, waar Dave en Madeleine oorspronkelijk vandaan kwamen. De lucht hing als een vormeloze leigrijze deken boven de heuvels. Het voelde alsof de temperatuur in de afgelopen tien minuten minstens twaalf graden was gedaald.

Er begon een heel fijne ijsregen te vallen. Gurney voelde een felle steek in zijn rechterzij toen hij de tuindeuren zo stevig dichttrok dat ze in het slot vielen. Een tel later voelde hij een tweede pijscheut. Hij was inmiddels gewend geraakt aan de pijn die, zo wist hij, met drie ibuprofen te onderdrukken was. Op weg naar het medicijnkastje in de badkamer bedacht hij dat het lichamelijke ongemak niet eens het ergste was: het ergste was het gevoel van kwetsbaarheid, het besef dat een flinke dosis geluk de enige reden was dat hij nog leefde.

Hij hield niet van een begrip als 'geluk'. Geluk was iets waarmee de dommen het moesten doen bij gebrek aan vaardigheden. Hij had zijn leven te danken aan puur geluk, maar het was een onbetrouwbare bondgenoot. Hij kende mannen die jonger waren dan hij en die geloofden in geluk, die erop vertrouwden en dachten dat ze het altijd zouden hebben. Maar Gurney wist op zijn achtenveertigste als geen ander dat geluk simpelweg geluk is, niet meer en niet minder, en dat de onzichtbare hand die het muntje opgooit zo koud is als een lijk.

De pijn in zijn zij herinnerde hem er ook aan dat hij zijn aanstaande afspraak met zijn neuroloog in Binghamton wilde afzeggen. In nog geen vier maanden tijd had hij de arts vier keer bezocht, en elk consult leek zinlozer dan het vorige, tenzij het sturen van weer een rekening naar Gurneys verzekering de enige reden was.

Het telefoonnummer bewaarde hij in zijn bureau in de studeerkamer, bij de nummers van andere medische hulpverleners. Hij liep niet verder naar de badkamer, maar ging naar de studeerkamer om te bellen. Terwijl hij het nummer intoetste, zag hij de arts in gedachten voor zich. Een vooringegenomen man van achter in de dertig met golvend zwart maar nu al dunner wordend haar, kleine ogen, een meisjesachtige mond, een weke kin, zachte handen, gemanicuurde nagels, dure instappers, een hooghartige houding en geen merkbare interesse in wat Gurney dacht of voelde. Zijn chique, moderne receptie was het domein van drie vrouwen die voortdurend leken te worden geplaagd door verwarring en ergernis die werden opgeroepen door de arts, zijn patiënten en de gegevens op hun beeldschermen.

De telefoon was vier keer overgegaan toen er werd opgenomen en een stem met een aan minachting grenzend ongeduld zei: 'Met de praktijk van dokter Huffbarger.'

'Met David Gurney. Ik wil graag mijn afspraak –'

'Momentje alstublieft,' viel de stem hem bits in de rede.

Op de achtergrond hoorde hij een luide mannenstem waarvan hij even dacht dat het een boze patiënt was die dringend zijn hart moest luchten, maar toen hoorde hij een tweede stem een vraag stellen, gevolgd door een rappe, verontwaardigd klinkende derde stem, en hij begreep dat dit het geluid van de tv in Huffbargers wachtkamer was, die altijd stond afgestemd op het nieuws op een van de kabelzenders.

'Hallo?' zei Gurney op opzettelijk scherpe toon. 'Is daar iemand? Hallo?'

'Momentje alstublieft.'

Op de achtergrond bleven de stemmen die hij zo akelig leeghoofdig vond maar doorkakelen. Hij wilde net ophangen toen de receptioniste weer aan de lijn kwam.

'Met de praktijk van dokter Huffbarger, zegt u het maar.'

'Ja, met David Gurney. Ik wil graag mijn afspraak afzeggen.'

'Wanneer is die afspraak?'

'Vandaag over een week, tien over half twaalf.'

'Kunt u uw naam even spellen?'

Hij wilde eigenlijk vragen hoeveel mensen er op diezelfde dag ook om tien over half twaalf een afspraak hadden, maar in plaats daarvan spelde hij zijn naam.

'En naar welke dag wilt u de afspraak verzetten?'

'Ik wil hem niet verzetten, ik wil hem afzeggen.'

'U moet hem verzetten.'

'Wat?'

'Ik kan de afspraak wel verzetten, maar niet afzeggen.'

‘Hoor eens, ik –’

Ze onderbrak hem op geprikkelde toon: ‘We kunnen een gemaakte afspraak niet uit het systeem verwijderen, maar alleen vervangen door een andere afspraak. Dat is het beleid van dokter Huffbarger.’

Gurney voelde dat zijn lippen verstrakten van woede, veel te veel woede. ‘Zijn systeem of zijn beleid kunnen me eerlijk gezegd niets schelen,’ zei hij langzaam, stijfjes. ‘Beschouw mijn afspraak als geannuleerd.’

‘Voor een gemiste afspraak brengen we kosten in rekening.’

‘Nee, dat doen jullie niet. En als Huffbagger het daar niet mee eens is, moet hij me maar bellen.’ Hij hing op, gespannen, enigszins geërgerd omdat hij de naam van de neuroloog op een kinderlijke manier had verbasterd.

Hij staarde uit het studeerkamerraam naar de hoger gelegen weide zonder die echt te zien.

Wat is er in godsnaam met me aan de hand?

Het antwoord kwam deels in de vorm van een pijnscheut in zijn rechterzij, die hem eraan herinnerde dat hij op weg was geweest naar het medicijnkastje toen hij had besloten de afspraak af te zeggen.

Hij liep terug naar de badkamer. De aanblik van de man die in de spiegel op het kastje terugkeek, beviel hem niet. Zijn voorhoofd was doorgroefd van de zorgen, zijn huid was grijs, zijn ogen waren dof en vermoeid.

Jezus.

Hij wist dat hij zijn dagelijkse lichaamsbeweging weer moest oppakken; de push-ups, chin-ups en sit-ups die hem ooit beter in vorm hadden gehouden dan de meeste mannen die half zo oud waren als hij. Maar de man in de spiegel zag er nu in alle opzichten uit als een achtenveertigjarige, en daar was hij niet blij mee. Hij was er niet blij mee dat zijn lichaam hem dagelijks herinnerde aan het feit dat hij sterfelijk was. Hij was er niet blij mee dat hij van een teruggetrokken man in een ware kluizenaar was veranderd. Hij was... eigenlijk nergens blij mee.

Hij pakte het potje met ibuprofen van de plank, tikte drie bruine pilletjes af in zijn hand, keek er fronsend naar en stopte ze toen in zijn mond. Terwijl hij de kraan liet lopen en wachtte tot het water koud werd, hoorde hij de telefoon in de studeerkamer overgaan. Huffbarger, dacht hij. Of zijn praktijk. Hij maakte geen aanstalten om op te nemen. *Ze kunnen doodvallen.*

Toen hoorde hij Madeleines voetstappen de trap afkomen. Een paar tellen later, vlak voordat hun stokoude antwoordapparaat aansprong, nam ze op. Hij hoorde haar praten, maar kon geen woorden onderscheiden. Hij schonk een plastic bekertje half vol water en spoelde de drie pillen weg die op zijn tong begonnen op te lossen.

Hij nam aan dat Madeleine het probleem met Huffbarger oploste. Dat